

CHECK-IN Øresund

arbejdsrapport til konference 26. april 2004
udarbejdet af Uid

Regionen

Der er udbredt enighed om at vores samfund forandrer sig, men hvordan udtrykker det sig i den måde vi organiserer os?

Ifølge FN lever 3/4 af befolkningen i den industrialiserede verden idag i byområder, men det er ikke nødvendigvis byer i nogen traditionel forstand.

Regionen er ikke bare en endnu større by. Den inkluderer storbyen og dens forstæder, men også de omkringliggende provinsbyer, landsbyer, landzoner og naturreservater.

Den er præget af indbyrdes konkurrence (og potentielle konflikter) mellem mange individuelle særinteresser.

Regionen er som en salatanretning hvori mange forskellige ingredienser blandes sammen, uden de af den grund mister deres individuelle smag.

Denne nye, sammensatte og dynamiske region, stiller planlæggere overfor nye udfordringer. Men den skaber også helt nye muligheder!

Identitet

Nye og udbyggede infrastrukturer har gjort os mere fleksible med hensyn til hvor vi vil bo eller hvor vi vil placere vores virksomhed. Vi ser på hvor lang kommunens venteliste til daginstitutioner er, hvor høj skatteprocenten er etc. Men vi vælger i stigende grad også ud fra hvilken identitet kommunen har. Man vælger Roskilde hvis man er til musik, Farum hvis man er til sport, Lund hvis man er til viden.

Identitetsskabelse er - eller vil blive - et vigtigt instrument i kommunernes udviklingsstrategi. Men det er også en ny udfordring for planlæggerne.

Nostalgi

Byen er blevet en vare, som (blandt andet) sælges på sin indpakning. Hjärup i Staffanstorps Kommune er en moderne by forklædt som middelalderby. Det historiske look er in. Hjärup er en stor succes.

Nostalgi er ikke noget nyt (det var altid bedre i gamle dage), men det er ny udfordring for planlæggerne.

Tribalisering

Nye kommunikationsteknologier og udbredt offentlig service har gjort os mindre afhængige af vores naboer (nyere undersøgelser viser, at vi gerne vil have et godt forhold til vores naboer, men at vi ikke er særligt interesseret i et socialt fællesskab med dem). Ikke desto mindre er der en klar tendens til vi bosætter os i områder hvor beboerne ligner os selv, enten socialt, kulturelt eller livsstilsmæssigt.

Det er naturligt, at folk søger sammen med dem der ligner dem selv. Men det er også en ny udfordring for planlæggerne.

Offentligt og privat

Samtidig med at grænserne mellem forskellige befolkningsgrupper bliver trukket skarper op, opløses (eller omdefineres) grænserne mellem det offentlige og det

private rum. De offentlige rum bliver i stigende grad privatiseret, enten midlertidigt af personlige bodyguards, eller mere permanent af videoovervågning og andre foranstaltninger, som skal holde "fremmede" ude. Ikke desto mindre har vi tilsyneladende ingen problemer med at lukke helt fremmede mennesker ind i de mest intime dele af vores liv. Enten ved at lade dem følge med i vores private samtaler på mobiltelefonen eller ved simpelthen at opsætte web-cams i boligen, koblet til internettet (Big Brother).

De nye relationer mellem det private og det offentlige rum er en ny udfordring for planlæggerne.

Demokratisering

I takt med den stigende demokratisering af samfundet søger vi som brugere også mere direkte indflydelse på beslutninger der vedrører udformningen af vores fysiske omgivelser. Ofte udtrykker dette engagement sig negativt, som spontane sammenslutninger af beboere der er modstandere af et bestemt projekt. I USA har NIMBY (Not In My Back Yard) bevægelser været kendt længe, men nu ser vi dem også i Øresundsregionen. Som modstanden imod Sai Baba bevægelsens planer om at flytte ind i Arresødal i Frederiksværk, modstanden imod kriminalforsorgens planer om at placere et nyt fængsel for sædelighedsforbrydere i Albertslund og modstanden imod planerne om en hav-vindmøllepark ud for Trelleborg.

Det er positivt at brugerne engagerer sig i planlægningsprocessen, men det er også en ny udfordring for planlæggerne.

By og natur

Det er ikke det samme vi vil, andet end vi vil flere ting samtidig. Vi vil gerne bo i naturen, men vi vil samtidig have adgang til byens mange tilbud. Og vi vil gerne bo i byen, men vi vil samtidig have natur omkring os (som beboerne omkring Otto Krabbes Plads i København).

Påtrods af dette handler meget planlægning om at afgrænse byen fra naturen. Det kan være for at hindre byerne i at sprede sig så naturen ikke forsvinder. Men faktum er, at selvom godt 90% af indbyggerne i Øresundsregionen er byboere, er kun knapt 10% af arealerne by.

Kravet om natur i byen og by i naturen strider imod almindelige planlægningsidealer og det er derfor også en ny udfordring for planlæggerne.

Bæredygtighed

Bæredygtighed har hidtil mest været brugt som et defensivt begreb, der handlede om at spare og reducere. Siden oliekrisen i 1973 har vi været bevidste om ressourcernes begrænsning. Det har dog ikke reduceret vores energiforbrug. Tilgængæld har vindmøller, katalysatorer o.lign. reduceret forureningen fra dette forbrug. Men det har ikke alene kunnet skabe et bæredygtigt miljø.

I Øresundsregionen er halvdelen af alle arealer landbrugsarealer. Dette landbrug er hverken økonomisk eller socialt bæredygtigt. Det kræver massiv støtte fra EU for at kunne eksistere og på den måde skaber det urimelige konkurrencevilkår for landbrugene i den fattige del af verden.

De nuværende landbrugsarealer udgør en enorm ressource, som kunne bruges til at skabe mere natur, der ville kunne absorbere en meget stor del af vores CO2 udslip.

Det er ikke nok at bevare naturen, vi må også skabe ny natur og det er en ny udfordring for planlæggerne.